

Kennismonitor Dementie

'Waarom kun je overbelasting bij mantelzorgers herkennen?' of 'Welke muziek past het beste in de woonkamer?' zijn vragen uit de Kennismonitor Dementie. Individuele zorgverleners, teams én organisaties kunnen met de resultaten ontwikkelingen in gang zetten. Anke Persoon is een van de ontwikkelaars en onderzoeker bij het Radboudumc.

1. Waarom een Kennismonitor Dementie?

'Dementie zal in de komende decennia grote impact hebben op de samenleving; niet alleen door het toenemende aantal ouderen, maar ook door het complexe en belastende karakter ervan. Er is ontzettend veel informatie over dementie, maar die is vaak versnipperd te vinden in allerlei media. En welke kennis hebben verzorgenden, ook zij die al langer werkzaam zijn, nodig om persoonsgerichte dementiezorg gestalte te kunnen geven? Ideon, een bedrijf voor kennisanalyse, ontdekte in contacten met het veld dat er behoefte is aan een praktisch bruikbaar instrument waarmee de hiaten in de parate actuele kennis in kaart kunnen worden gebracht.'

2. Kun je iets vertellen over de ontwikkeling?

'Het is een proces geweest van zes jaar en we blijven doorontwikkelen. We zitten om tafel met mensen uit het werkveld en experts en stellen per twee jaar de inhoud bij op basis van visie, maatschappelijke ontwikkelingen of statistieken. Thema's als familieparticipatie, palliatieve zorg of persoonsgericht werken krijgen nu meer accent of worden toegevoegd. Er zijn twee varianten van de Kennismonitor Dementie; één voor de intramurale zorg en één voor de thuis-situatie.'

3. Hoe werkt de Kennismonitor?

'Het is een webbased vragenlijst, die bestaat uit zo'n zestig vragen. Er zijn drie thema's (met drie onderwerpen per thema): 1. De mens met dementie, 2. Zorgen voor mensen met dementie, 3. De mens met dementie en zijn omgeving. Het invullen kost ongeveer dertig minuten en daarna krijg je direct een persoonlijke uitslag in cijfers én een toelichting waarin je sterke punten worden aangegeven en de punten waarop je jezelf nog kunt verbeteren. De uitslag komt ook bij de leidinggevende terecht. Die kan de resultaten per individu en van alle teamleden bekijken en krijgt zo een beeld waar ontwikkelpunten liggen; over welke onderwerpen in de teams gediscussieerd moet/kan worden en welke kennis moet worden aangevuld. Door teams van verschillende afdelingen de monitor in te laten vullen, kan er ook gekeken worden of en welke samenhang er zit in het kennistekort op bepaalde thema's. Hierdoor kan opleiden een stuk doelgerichter worden en beter aansluiten op de werkelijke behoefte van de medewerker.'

4. Wat zijn de ervaringen van gebruikers?

'De Kennismonitor is al in enkele tientallen zorginstellingen gebruikt en wat opvalt is dat het door de verzorgenden allereerst gezien wordt als een bevestiging dat de zorg voor mensen met dementie complex is. Daarnaast geeft men aan dat er veel gesproken wordt over de onderwerpen. Dat heeft invloed op de zorgverlening; bijvoorbeeld door de monitorvragen over de relatie delier - blaasontsteking wordt deze relatie nu beter onderkend en herkend. De Kennismonitor motiveert verzorgenden hun kennis verder te ontwikkelen.'

5. Wat zijn de plannen voor de toekomst?

'Ideon krijgt veel vragen over het ontwikkelen van nieuwe monitoren in de zorg. Inmiddels is er een Kennismonitor Kwetsbaarheid van ouderen voor verpleegkundigen in de ziekenhuizen. Daarnaast wordt gewerkt aan een Kennismonitor Palliatieve zorg en Dementie en een Kennismonitor voor de mantelzorger en de vrijwilliger in de intramurale dementiezorg. Verder worden bestaande monitoren voortdurend verfijnd en rapportages verbeterd, zodat deze nog meer handvatten bieden voor ontwikkelen en leren.'

Meer informatie is verkrijgbaar bij Anke Persoon, coördinator en onderzoeker bij het UKON, anke.persoon@radboudumc.nl